

Ime, priimek:

LV04: Psihofiziološki signali

1 Uvod

Namen vaje:

- spoznati psihofiziološke signale, merjenje in njihove značilnosti
- določiti značilke signalov, potrebne za strojno učenje
- izdelati model strojnega učenja, ki napoveduje nivo stresa na podlagi psihofizioloških signalov.

Problem se povezuje s področjem čustvenega računalništva (angl. *Affective computing*), ki vključuje področja računalništva, kognitivne znanosti in psihologije. Omogoča, da naprave na podlagi fizioloških, vizualnih, glasovnih in drugih podatkov določajo čustveno stanje človeka. V ta namen se uporablja strojno učenje (angl. *Machine learning*) ali globoko učenje (angl. *Deep learning*) in velike količine podatkov, na katerih se modeli strojnega učenja trenirajo.

1.1 Opis problema in baza WESAD

Znano je, da ima stres slab vpliv na naše zdravje in počutje. Zato se je pojavilo zanimanje za detekcijo stresa preko psiho-fizioloških meritev. Podatkovna zbirka WESAD vključuje psiho-fiziološke meritve dveh naprav na 15 uporabnikih, ki so v teku poskusa šli skozi različna emocionalna stanja. Zapestna in prsna naprava sta merili lastnosti kot so temperatura telesa, utrip, elektrodermalno aktivnost, dihanje, triosni pospešek. Prav tako je v podatkovno zbirko vključeno lastno poročilo vsakega uporabnika glede njegovega počutja.

Na podlagi zbranih podatkov se je z uporabo metod strojnega učenja določalo počutje uporabnika. Počutje je bilo klasificirano v stanja: osnovno, pod stresom, zabava, meditacija.

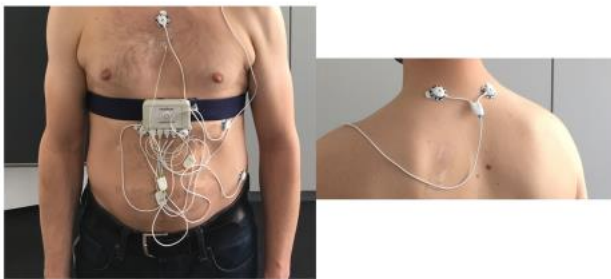

Figure 1: Placement of the *RespiBAN* and the ECG, EDA, EMG, TEMP sensors.

2 Psihofiziološki signali in njihove značilnosti

2.1 WESAD podatki

To so sinhronizirani podatki iz dveh naprav: RespiBAN (naprava meri na prsih), ter Empatica E4 (zapestje).

Podatki so v obliki slovarja, imamo 3 komponente

- * subject : ID osebe
- * signal : vsebuje nov slovar s ključi : chest, wrist za obe napravi. Vrednost obeh je zopet slovar, kjer so ključi oznake senzorjev (ACC, ECG, EDA, EMG, RESP, TEMP za chest).
- * label : oznaka stanja osebe (po protokolu testiranja): 0 nedefinirano, 1 osnovno (baseline), 2 stres, 3 zabava (amusement), 4 meditacija, 5,6,7 ni uporabljeno

- 'subject': SX, the subject ID
- 'signal': includes all the raw data, in two fields:
  - o 'chest': RespiBAN data (all the modalities: ACC, ECG, EDA, EMG, RESP, TEMP)
  - o 'wrist': Empatica E4 data (all the modalities: ACC, BVP, EDA, TEMP)
- 'label': ID of the respective study protocol condition, sampled at 700 Hz. The following IDs are provided: 0 = not defined / transient, 1 = baseline, 2 = stress, 3 = amusement, 4 = meditation, 5/6/7 = should be ignored in this dataset

2.1.1 Nalaganje

P1 : Nalaganje podatkov v s2_data

```
import pickle
import numpy as np
import pandas as pd
import matplotlib.pyplot as plt
pickle.HIGHEST_PROTOCOL
```

```
# Nastavi pot do podatkov
data_set = r'W:\WESAD\'
s2_path = data_set + 'S2/S2.pkl'

# P.1 : Nalaganje podatkov ene osebe
with open(s2_path, 'rb') as file:
    s2_data = pickle.load(file, encoding='latin1')
```

2.1.2 P2: Struktura podatkov

Preglej podatke, kaj vsebujejo.

```
# P.2 : Struktura podatkov ene osebe

# Izberi podatke osebe kot data
data = s2_data

# Izpiši podatke
#print(data.keys())
#print(data.items())

#print(data['signal'])
```

Vstavi izpis signalov:

```
dict_keys(['signal', 'label', 'subject'])
```

```
.. dict_items([('signal', {'chest': {'ACC': array([[ 0.95539999, -0.222      , -0.55799997],
 [ 0.92579997, -0.2216      , -0.55379999],
 [ 0.90820003, -0.21960002, -0.53920001],
 ...,
 [ 0.87179995, -0.12379998, -0.30419999],
 [ 0.87300003, -0.12339997, -0.30260003],
 [ 0.87020004, -0.12199998, -0.30220002]]), 'ECG': array([[ 0.02142334],
 [ 0.02032471],
 [ 0.01652527],
 ...,
 [-0.00544739],
 [ 0.00013733],
 [ 0.0040741  ]]), 'EMG': array([[ -0.00444031],
 [ 0.00434875],
 [ 0.00517273],
 ...,
 [-0.01716614],
 [-0.02897644],
 [-0.02357483]]), 'EDA': array([[5.25054932],
 [5.26733398],
 [5.24330139],
 ...,
 [0.36048889],
 [0.36582947],
 [0.365448  ]]), 'Temp': array([[30.120758],
 ...,
 [34.23],
 [34.23],
 [34.23]]]}]), ('label', array([0, 0, 0, ..., 0, 0, 0], dtype=int32)), ('subject', 'S2'))

Output is truncated. View as a scrollable element or open in a text editor. Adjust cell output settings...
```

```
print(data['signal'])
```

9] ✓ 0.0s

```
· {'chest': {'ACC': array([[ 0.95539999, -0.222      , -0.55799997],
      [ 0.92579997, -0.2216      , -0.55379999],
      [ 0.90820003, -0.21960002, -0.53920001],
      ...,
      [ 0.87179995, -0.12379998, -0.30419999],
      [ 0.87300003, -0.12339997, -0.30260003],
      [ 0.87020004, -0.12199998, -0.30220002]]), 'ECG': array([[ 0.02142334],
      [ 0.02032471],
      [ 0.01652527],
      ...,
      [-0.00544739],
      [ 0.00013733],
      [ 0.0040741  ]]), 'EMG': array([[ -0.00444031],
      [ 0.00434875],
      [ 0.00517273],
      ...,
      [-0.01716614],
      [-0.02897644],
      [-0.02357483]]), 'EDA': array([[5.25054932],
      [5.26733398],
      [5.24330139],
      ...,
      [0.36048889],
      [0.36582947],
      [0.365448  ]]), 'Temp': array([[30.120758],
      ...,
      [34.23],
      [34.23],
      [34.23]]))}}
```

2.1.3 P.3 Labele: stanja osebe tekom poskusa

```
# P.3: Labele: stanja osebe

count=len(data['label'])
print('Število vzorcev = ', count)

sample_n = np.arange(1,count+1)
print(sample_n)

# Komentar
d_label = pd.DataFrame(data['label'], columns=['label'])
```

```
d_label['sec']=d_label['label']
d_label['sec']=sample_n/700
print(d_label)

# Komentar
d_label['label'].hist()
d_label.plot(x='sec', y='label')
```

Katere vrednosti label so pomembne glede stanja osebe?

```
Stevilo vzorcev = 4255300
[      1      2      3 ... 4255298 4255299 4255300]
      label      sec
0         0  0.001429
1         0  0.002857
2         0  0.004286
3         0  0.005714
4         0  0.007143
...      ...      ...
4255295     0 6078.994286
4255296     0 6078.995714
4255297     0 6078.997143
4255298     0 6078.998571
4255299     0 6079.000000

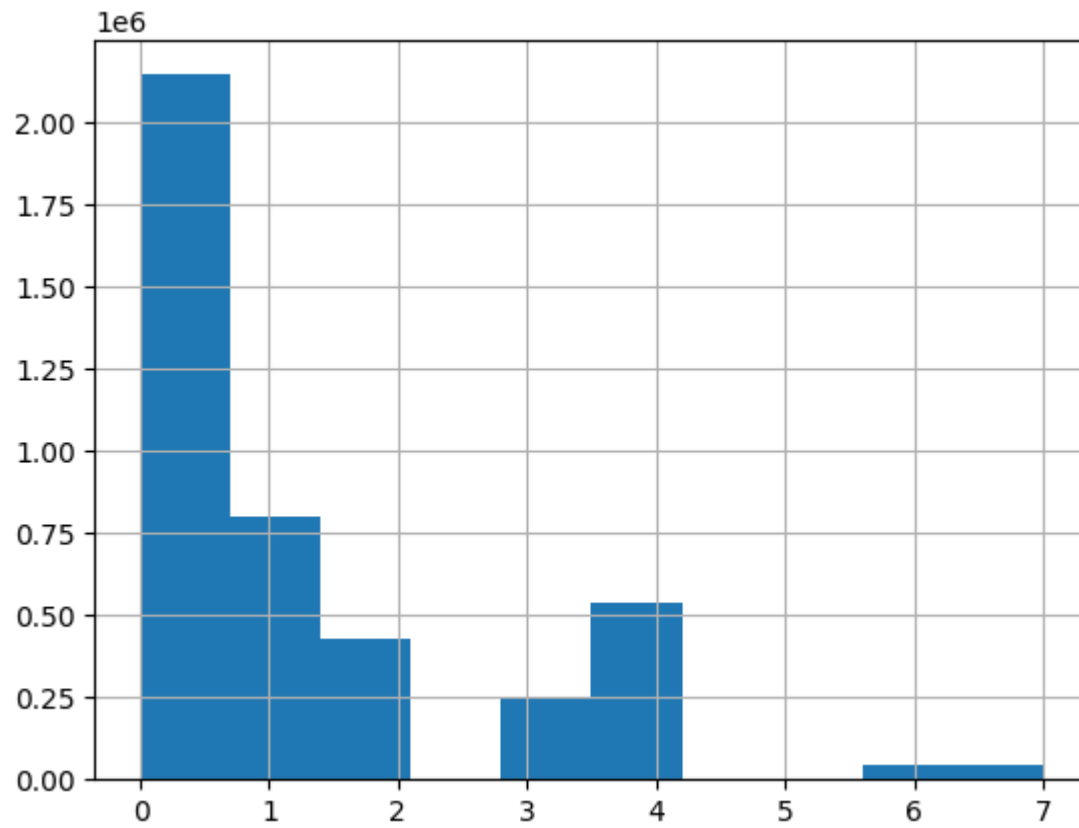
[4255300 rows x 2 columns]

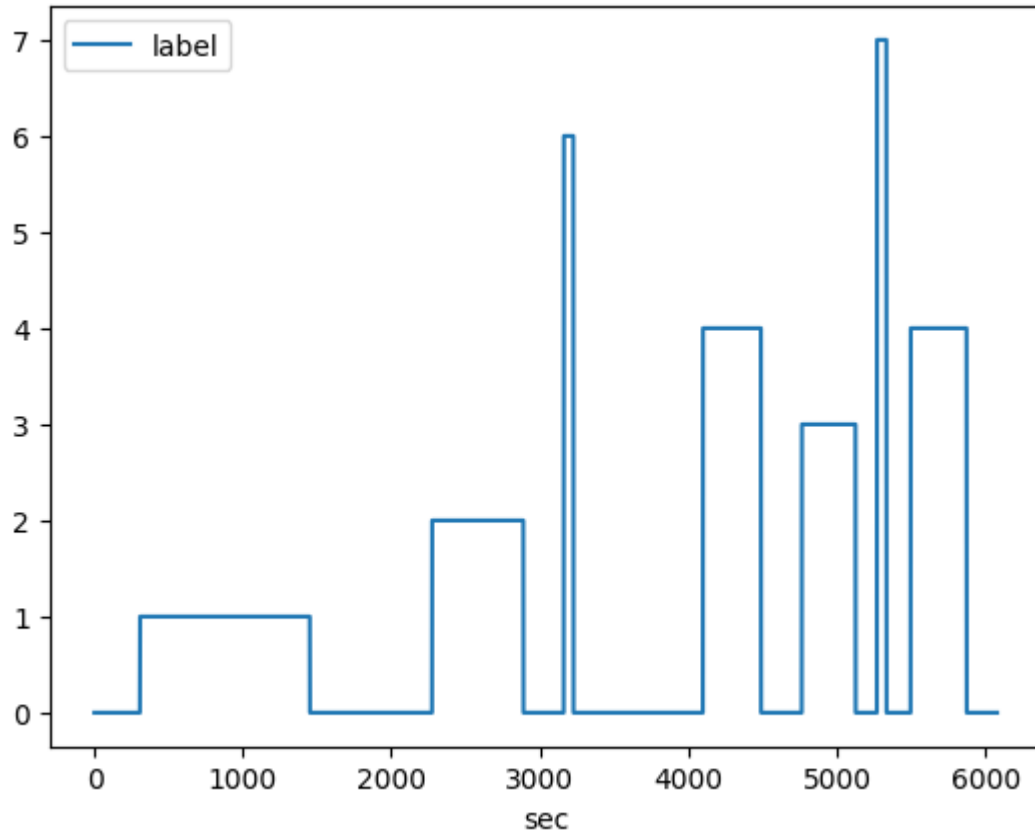
<Axes: xlabel='sec'>
```

Vstavi in komentiraj grafe, kaj prikazujejo.

Histograme podatkov.

Koliko časa je trajalo določeno stanje

2.1.4 P.4 : Izloči podatke po senzorjih za 1 osebo

```
c_ax=data['signal']['chest']['ACC'][0:,0]
c_ay=data['signal']['chest']['ACC'][0:,1]
c_az=data['signal']['chest']['ACC'][0:,2]
c_ecg=data['signal']['chest']['ECG'][:,0]
c_emg=data['signal']['chest']['EMG'][:,0]
c_eda=data['signal']['chest']['EDA'][:,0]
c_temp=data['signal']['chest']['Temp'][:,0]
c_resp=data['signal']['chest']['Resp'][:,0]
w_ax=data['signal']['wrist']['ACC'][0:,0]
w_ay=data['signal']['wrist']['ACC'][0:,1]
w_az=data['signal']['wrist']['ACC'][0:,2]
w_bvp=data['signal']['wrist']['BVP'][:,0]
w_eda=data['signal']['wrist']['EDA'][:,0]
w_temp=data['signal']['wrist']['TEMP'][:,0]
c_label=data['label']

print(c_ax.shape)
print(w_ax.shape)
```

```
print(c_label.shape)
```

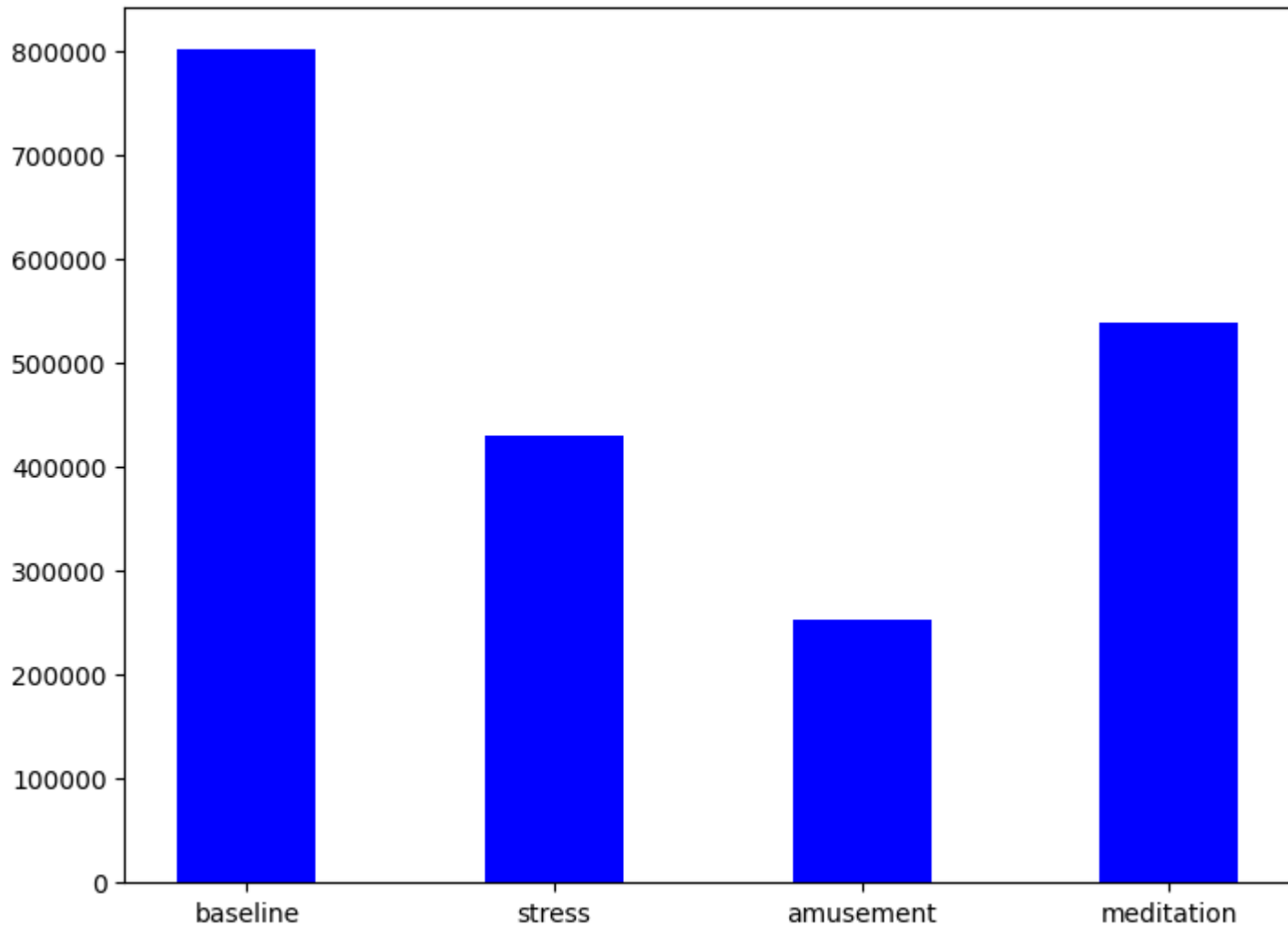
```
✓ 0.0s  
(4255300,)  
(194528,)  
(4255300,)
```

2.1.5 P.5 : Določi indekse, ki povejo podatke po stanjih

```
baseline_indices = np.nonzero(data['label']==1)[0]  
stress_indices = np.nonzero(data['label']==2)[0]  
amusement_indices = np.nonzero(data['label']==3)[0]  
meditation_indices = np.nonzero(data['label']==4)[0]  
  
print("baseline_indices", len(baseline_indices))  
print("stress_indices", len(stress_indices))  
print("amusement_indices", len(amusement_indices))  
print("meditation_indices", len(meditation_indices))  
  
fig = plt.figure()  
ax = fig.add_axes([0.1,0.1,1,1])  
langs = ["baseline", "stress", "amusement","meditation"]  
y_ax =  
[len(baseline_indices),len(stress_indices),len(amusement_indices),len(meditation_indi  
ces)]  
ax.bar(langs,y_ax,color = 'b', width = 0.45)  
fig.savefig('f1.png')  
plt.show()
```

```
baseline_indices 800800  
stress_indices 430500  
amusement_indices 253400  
meditation_indices 537599
```


2.1.6 P.6 Naredimo dataframe vseh signalov

```
# P.6 : Naredimo DataFrame z vsemi signali (Chest)

numpy_data1=np.array([sample_n/700, c_ax, c_ay,
c_az,c_ecg,c_emg,c_eda,c_temp,c_resp,c_label])
numpy_data1=numpy_data1.T

#df = pd.DataFrame(data=numpy_data1, columns=["c_ax", "c_ay",
"c_az","c_ecg","c_emg","c_eda","c_temp","c_resp","w_ax","w_ay","w_az","w_bvp","w_
eda","w_temp"],orient='index')

# Chest signali
dfc = pd.DataFrame(data=numpy_data1, columns=["sec","c_ax", "c_ay",
"c_az","c_ecg","c_emg","c_eda","c_temp","c_resp","c_label"])

print("data frame combined")
print(dfc.head())
```

```
dfc.info()
```

```
data frame combined
```

	sec	c_ax	c_ay	c_az	c_ecg	c_emg	c_eda	c_temp
0	0.001429	0.9554	-0.2220	-0.5580	0.021423	-0.004440	5.250549	30.120758
1	0.002857	0.9258	-0.2216	-0.5538	0.020325	0.004349	5.267334	30.129517
2	0.004286	0.9082	-0.2196	-0.5392	0.016525	0.005173	5.243301	30.138214
3	0.005714	0.8974	-0.2102	-0.5122	0.016708	0.007187	5.249405	30.129517
4	0.007143	0.8882	-0.2036	-0.4824	0.011673	-0.015152	5.286407	30.130951

	c_resp	c_label
0	-1.148987	0.0
1	-1.124573	0.0
2	-1.152039	0.0
3	-1.158142	0.0
4	-1.161194	0.0

```
<class 'pandas.core.frame.DataFrame'>
```

```
RangeIndex: 4255300 entries, 0 to 4255299
```

```
Data columns (total 10 columns):
```

#	Column	Dtype
0	sec	float64
1	c_ax	float64
2	c_ay	float64
3	c_az	float64
4	c_ecg	float64
5	c_emg	float64
...		
8	c_resp	float64
9	c_label	float64

```
dtypes: float64(10)
```

```
memory usage: 324.7 MB
```

2.1.7 Statistični opis signalov

```
# P.7 Statistika vrednosti
dfc.describe()
```

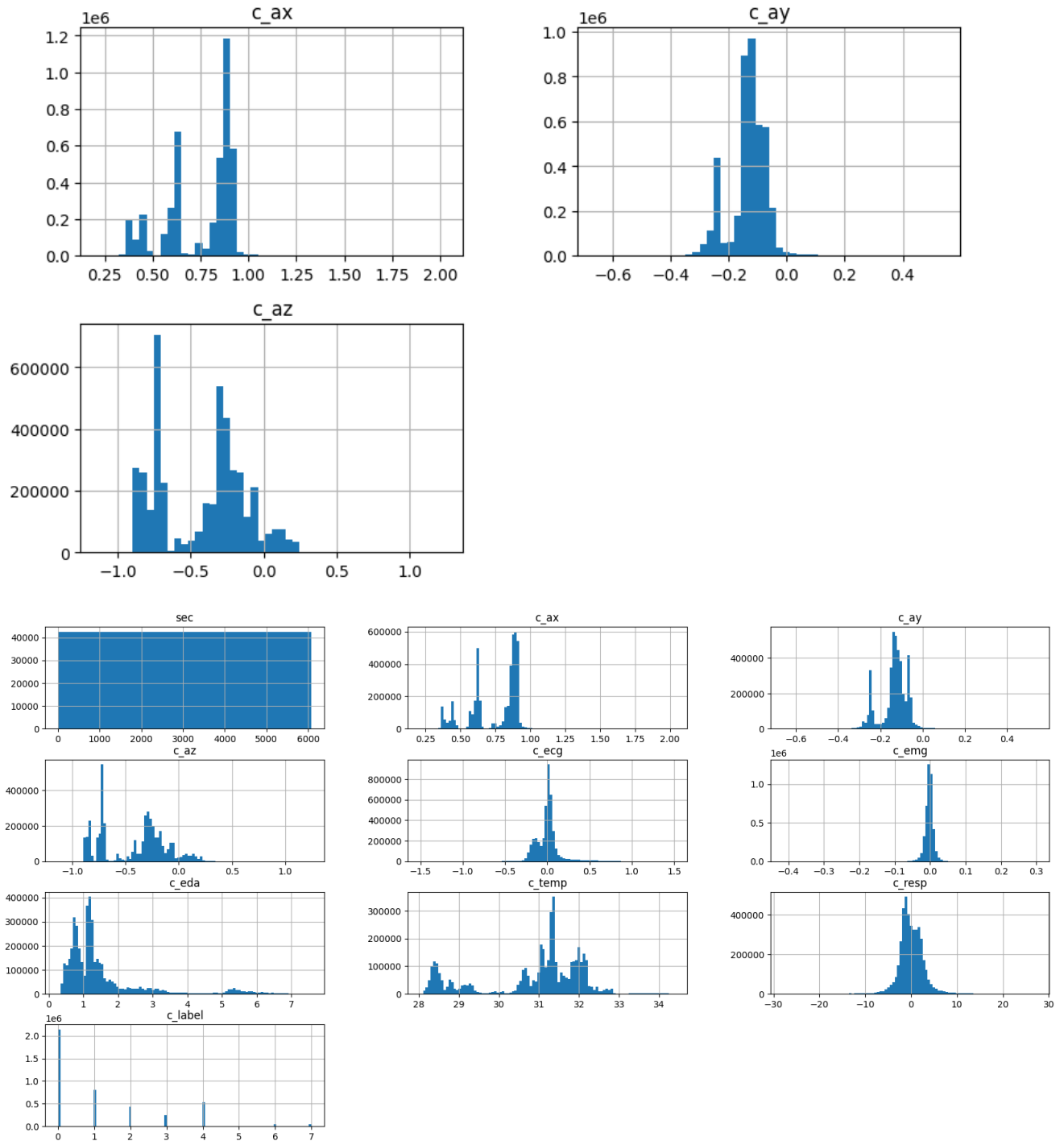
✓ 2.0s

	sec	c_ax	c_ay	c_az	c_ecg
count	4.255300e+06	4.255300e+06	4.255300e+06	4.255300e+06	4.255300e+06
mean	3.039501e+03	7.538656e-01	-1.331884e-01	-4.226812e-01	1.212245e-03
std	1.754856e+03	1.751162e-01	6.417297e-02	3.002357e-01	1.540773e-01
min	1.428571e-03	2.150000e-01	-6.600000e-01	-1.135400e+00	-1.499542e+00
25%	1.519751e+03	6.210001e-01	-1.498000e-01	-7.172000e-01	-6.797791e-02
50%	3.039501e+03	8.568000e-01	-1.256000e-01	-3.222000e-01	8.239746e-03
75%	4.559250e+03	8.922000e-01	-9.579998e-02	-2.098000e-01	4.435730e-02
max	6.079000e+03	2.029800e+00	5.390000e-01	1.246800e+00	1.499313e+00

2.1.8 Histogrami vrednosti signalov

```
# P.8 Histogrami vrednosti
dfc.hist(column=['c_ax','c_ay','c_az'], bins=50, figsize=(10,6))
dfc.hist(bins=100, figsize=(20,10))
```

```
array([[<Axes: title={'center': 'sec'}>,
        <Axes: title={'center': 'c_ax'}>,
        <Axes: title={'center': 'c_ay'}>],
       [<Axes: title={'center': 'c_az'}>,
        <Axes: title={'center': 'c_ecg'}>,
        <Axes: title={'center': 'c_emg'}>],
       [<Axes: title={'center': 'c_eda'}>,
        <Axes: title={'center': 'c_temp'}>,
        <Axes: title={'center': 'c_resp'}>],
       [<Axes: title={'center': 'c_label'}>, <Axes: >, <Axes: >]],
      dtype=object)
```


2.2 Podatki ločeno po stanjih osebe

2.2.1 Dataframe za vsako stanje

```
dfc_base = dfc.loc[(dfc['c_label'] == 1)]
dfc_stress = dfc.loc[(dfc['c_label'] == 2)]
```

```
dfc_amus = dfc.loc[(dfc['c_label'] == 3)]
dfc_medi = dfc.loc[(dfc['c_label'] == 4)]

print("Baseline samples: ", dfc_base.shape)
print("Stress samples: ", dfc_stress.shape)
```

```
ind_b = dfc['c_label']==1
ind_s = dfc['c_label']==2
ind_base_stress = (dfc['c_label']==1) | (dfc['c_label']==2)

# Dataframe baseline, stres
dfc_base_str = dfc.loc[ind_base_stress]
print(dfc_base_str.shape)
```

```
Baseline samples: (800800, 10)
Stress samples: (430500, 10)
```

```
] ✓ 0.1s
(1231300, 10)
```

2.3 P.10 Izris poteka signalov po stanjih

Izriši izbrano število vzorcev signala.

Primer za pospešek:

```
# P.10 Izris signalov

sample_beg = 120000
sample_length = 10000

>window_sec = 20
>sample_length = 700>window_sec
sample_end = sample_beg + sample_length

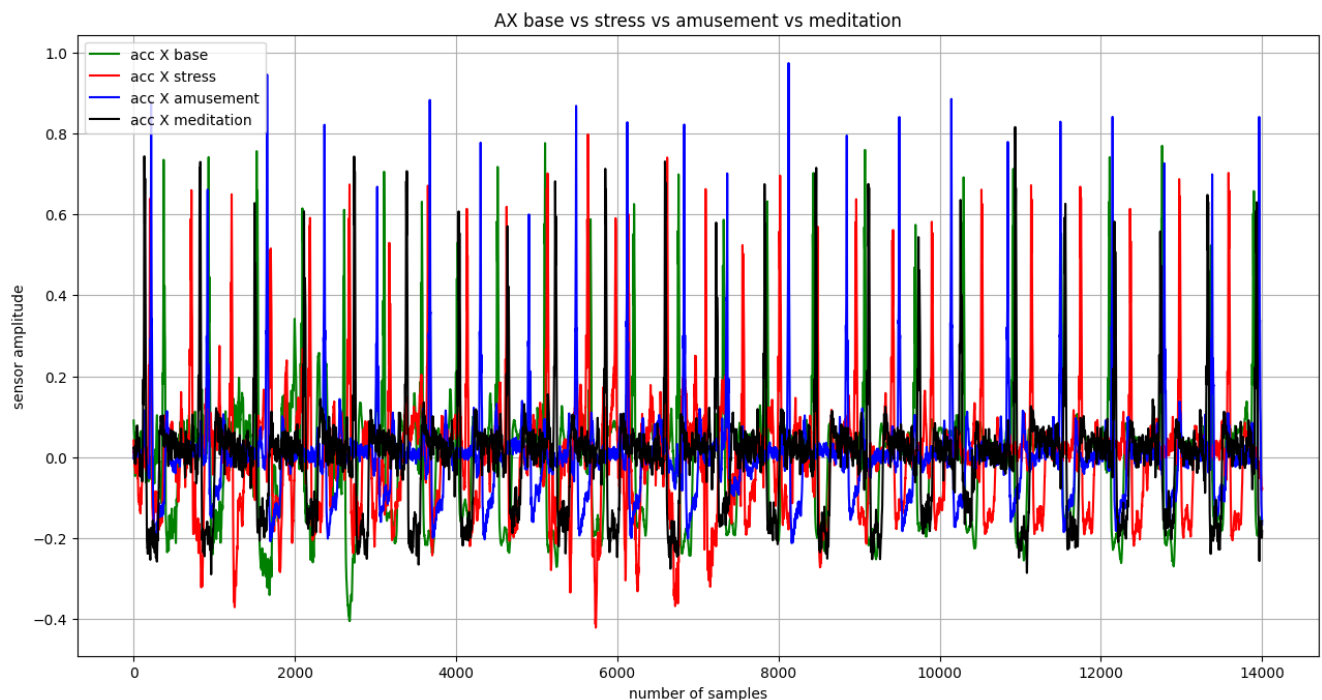
y_ax = dfc_base["c_ax"].iloc[sample_beg:sample_end].values
y_ax_s= dfc_stress["c_ax"].iloc[sample_beg:sample_end].values
y_ax_a= dfc_amus["c_ax"].iloc[sample_beg:sample_end].values
```

```
y_ax_m= dfc_medi["c_ax"].iloc[sample_beg:sample_end].values
x_ax=np.arange(len(y_ax))

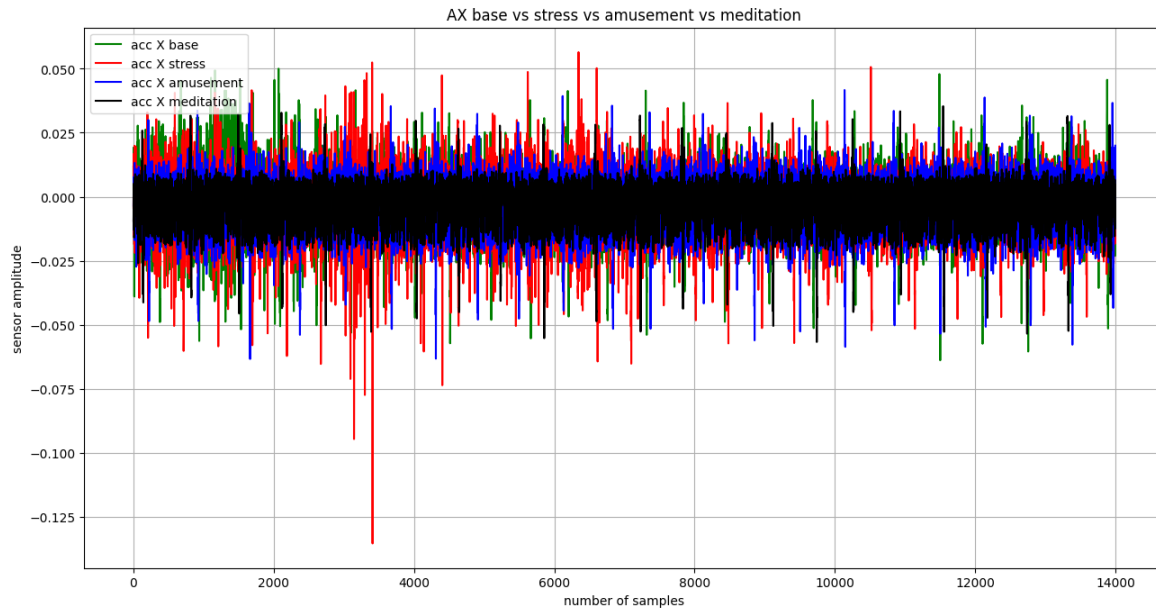
fig= plt.figure(figsize=(6,3))
ax1= fig.add_axes([0.1,0.1,2,2])
#fig1, ax1 = plt.subplots()
ax1.plot(x_ax,y_ax,color='green',label="acc X base")
ax1.plot(x_ax,y_ax_s,color='red',label="acc X stress")
ax1.plot(x_ax,y_ax_a,color='blue',label="acc X amusement")
ax1.plot(x_ax,y_ax_m,color='black',label="acc X meditation")
ax1.set(xlabel='number of samples', ylabel = 'sensor amplitude', title = 'AX base
vs stress vs amusement vs meditation')
ax1.grid()
plt.legend(loc='upper left')
plt.show()
```

Izriši časovni potek vzorcev : ECG, EMG, EDA, RESP, TEMP po stanjih. Preskusi različen začetek in število vzorcev. Ali se iz oblike signalov lahko razlikuje stanja (v vašem primeru)?

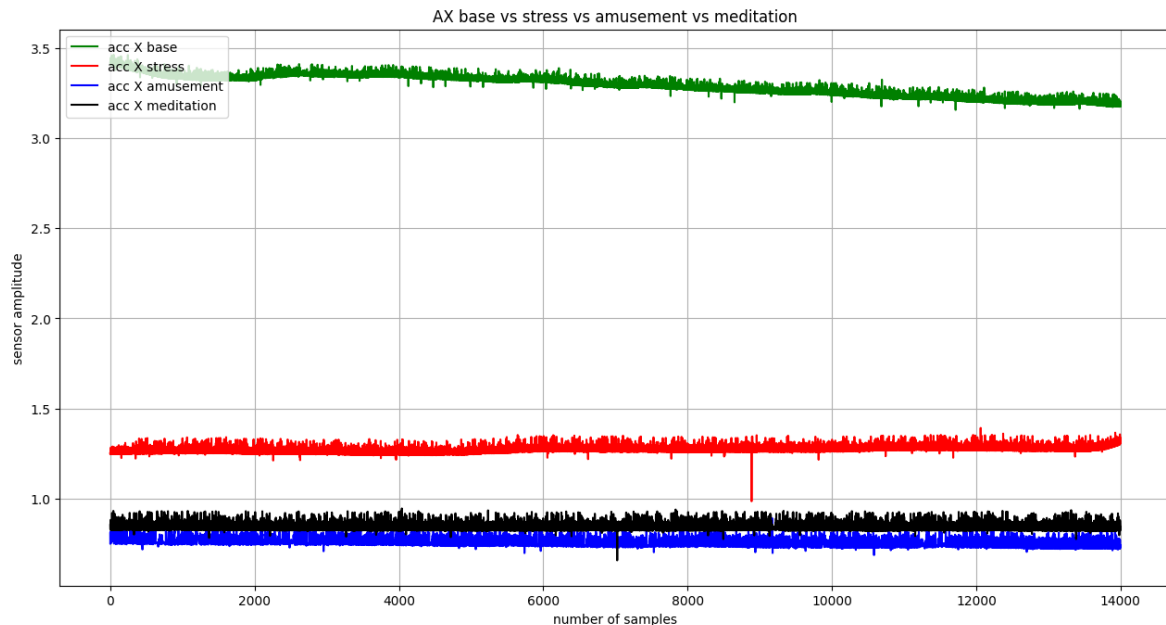
ECG (Elektrokardiogram): Elektrokardiogram (EKG ali ECG) je zapis električne aktivnosti srca. S senzorji, pritrjenimi na kožo, se merijo električni signali, ki jih ustvarja srčna mišica med utripanjem. Na podlagi teh podatkov lahko zdravniki ocenijo delovanje srca, odkrijejo morebitne nepravilnosti v ritmu ali srčni prevodnosti.

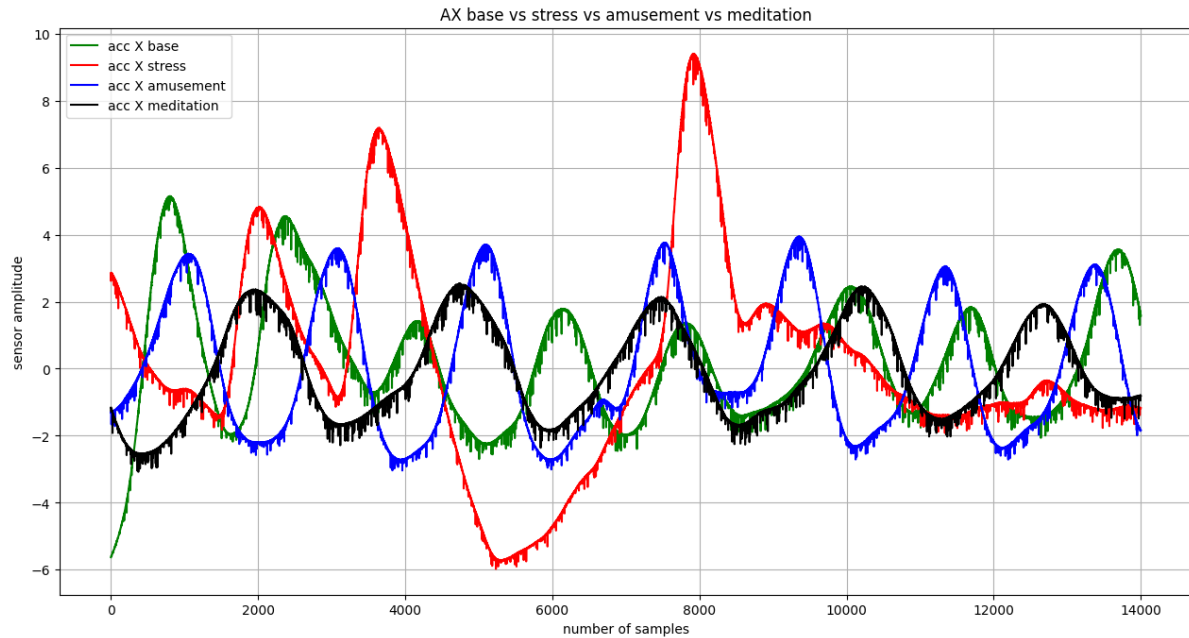
EMG (Elektromiogram): Elektromiogram (EMG) meri električno aktivnost mišic. Ta test zaznava in zapisuje električne signale, ki jih mišice proizvajajo med krčenjem in sproščanjem. EMG se uporablja pri diagnosticiranju mišičnih bolezni in oceni delovanja živčno-mišičnega sistema.

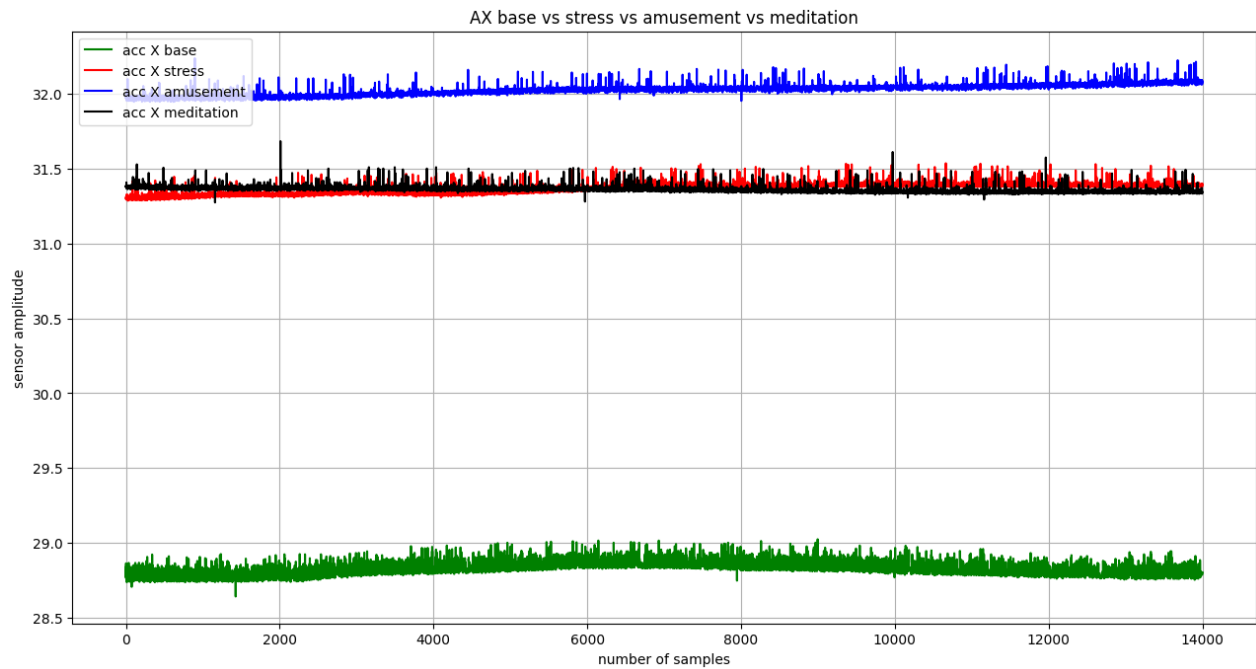
EDA (Elektrodermalna Aktivnost): Elektrodermalna aktivnost (EDA) je meritev sprememb v električni prevodnosti kože, ki se pojavijo zaradi znojenja. Te spremembe so povezane z aktivnostjo simpatičnega živčnega sistema, zato je EDA pogosta metoda za spremljanje čustvenih odzivov, stresa in vznburjenosti.

RESP (Respiracija): Respiracija (RESP) označuje meritev dihalne aktivnosti, tj. kako pogosto in kako globoko človek diha. S tem lahko spremljamo stanje dihalnega sistema, odkrivamo nepravilnosti pri dihanju, ter spremljamo stresne odzive ali sproščenost.

TEMP (Temperatura): Temperatura (TEMP) meri telesno temperaturo, kar je pomemben vitalni znak za spremljanje zdravja. Spremembe telesne temperature lahko kažejo na prisotnost okužbe, vnetja ali druge fiziološke spremembe.

2.4 P.11 Primerjava histogramov bazičnega in stresa

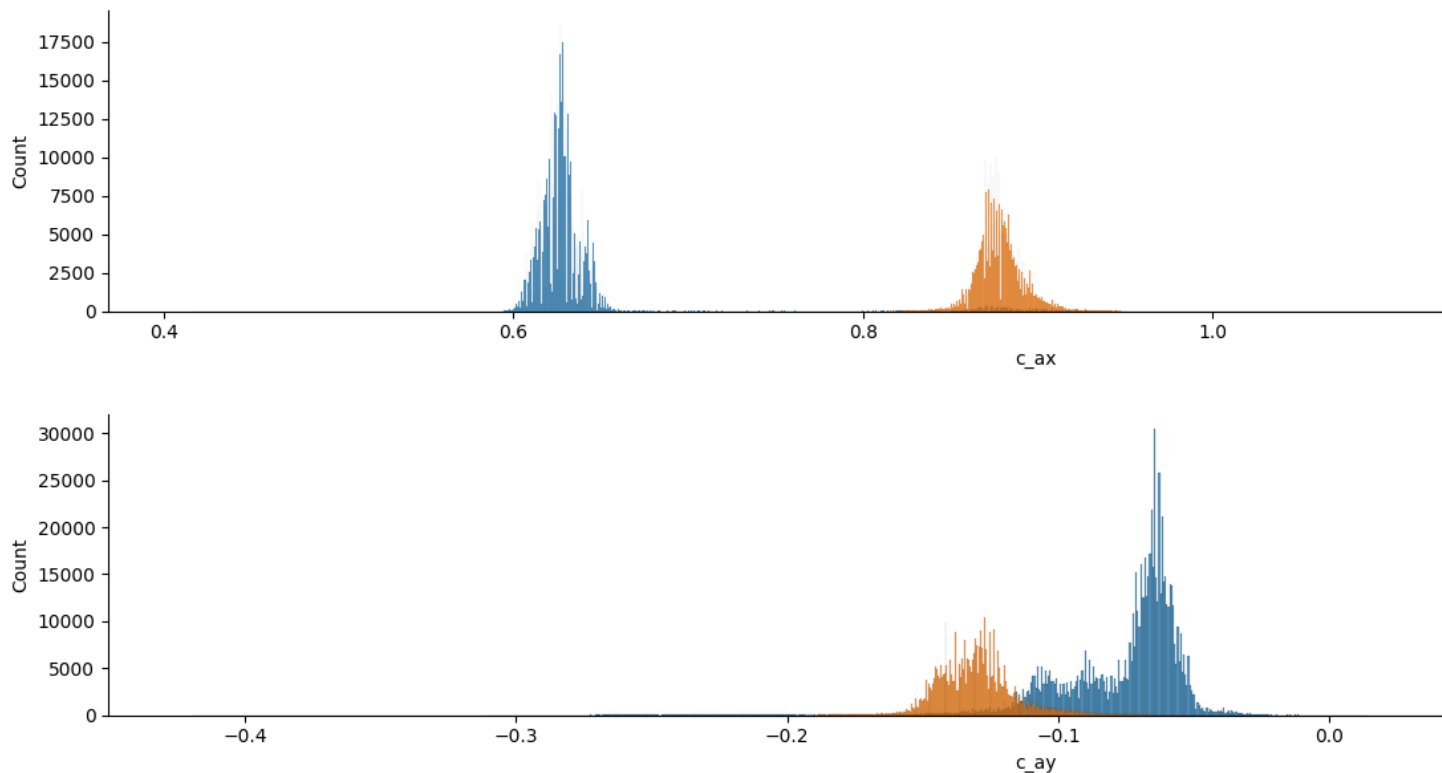
```
import seaborn as sns

for col in dfc_base_str.columns[1:3]:
    fg = sns.FacetGrid(dfc_base_str, hue="c_label", aspect=5)
    fg.map(sns.histplot, col, fill=True)
plt.show()
```

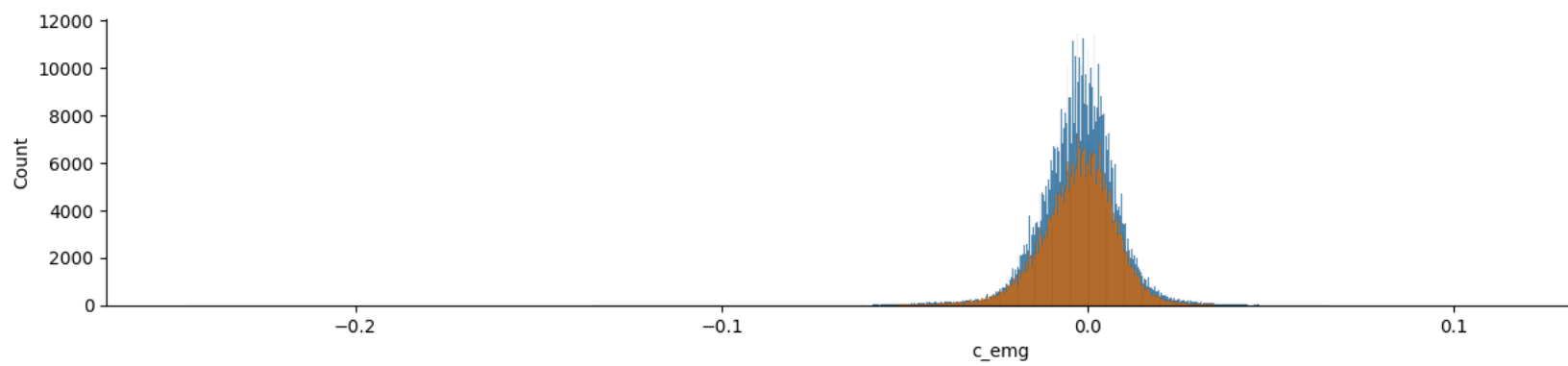
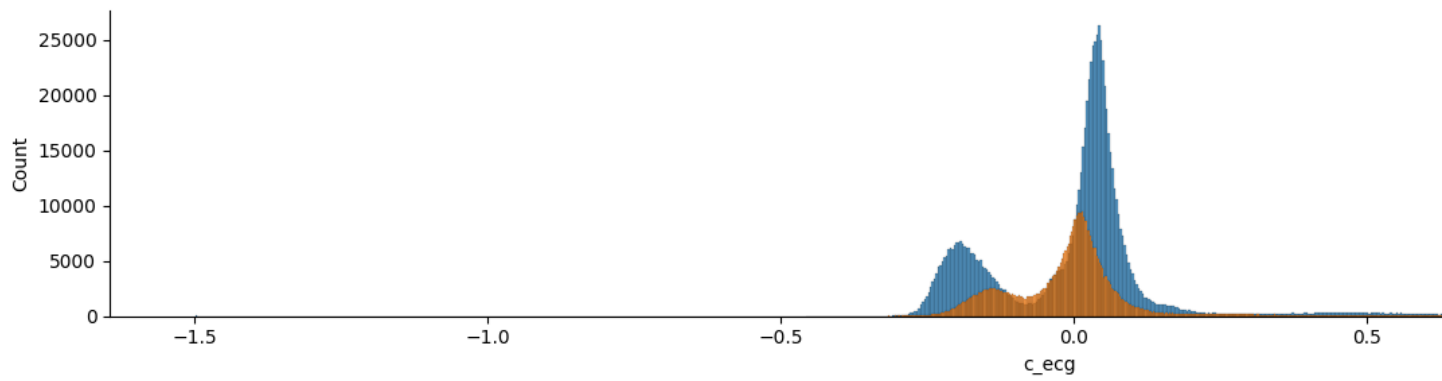
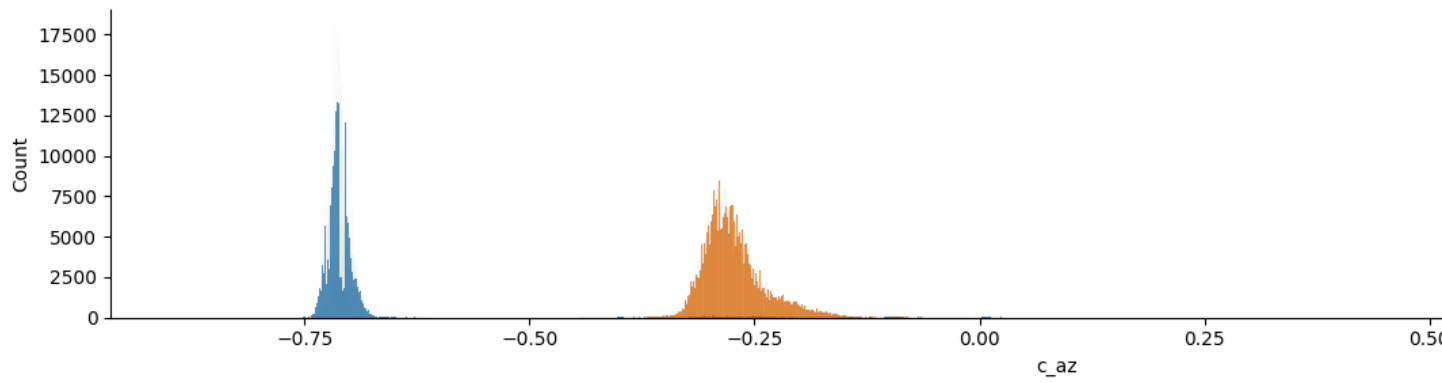
Izriši in komentiraj histograme vseh signalov, ali se razlikujejo med stanji, ali je torej iz vrednosti signala možno ločiti dve stanji.

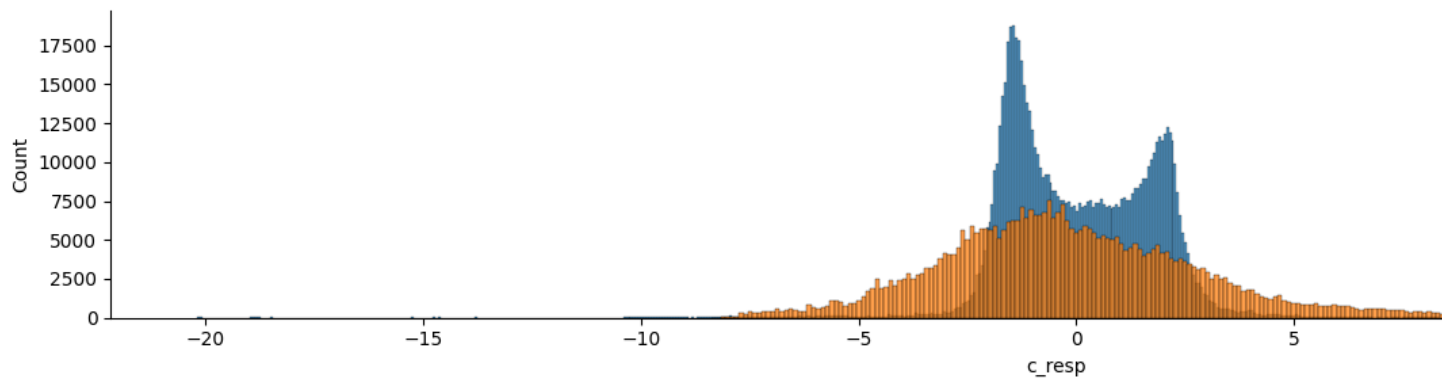
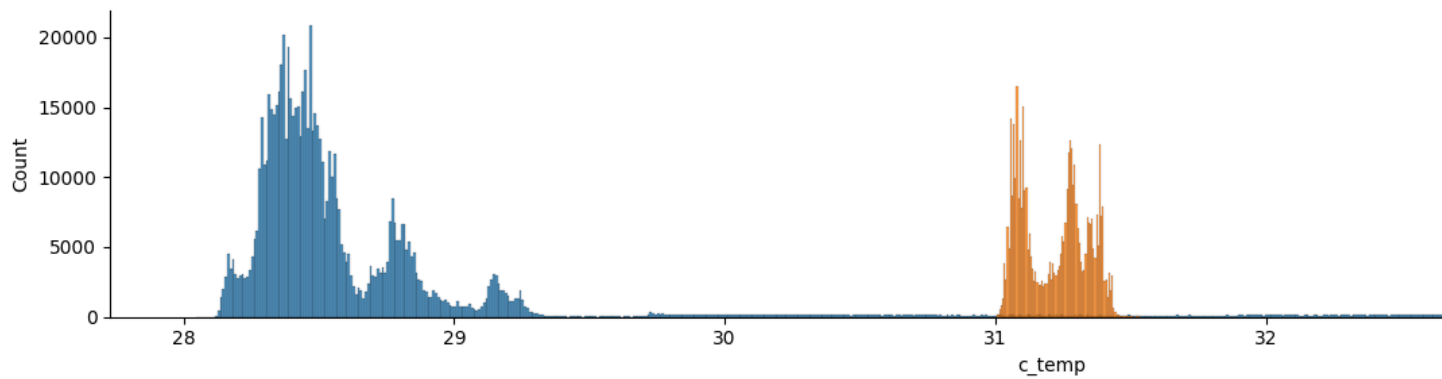
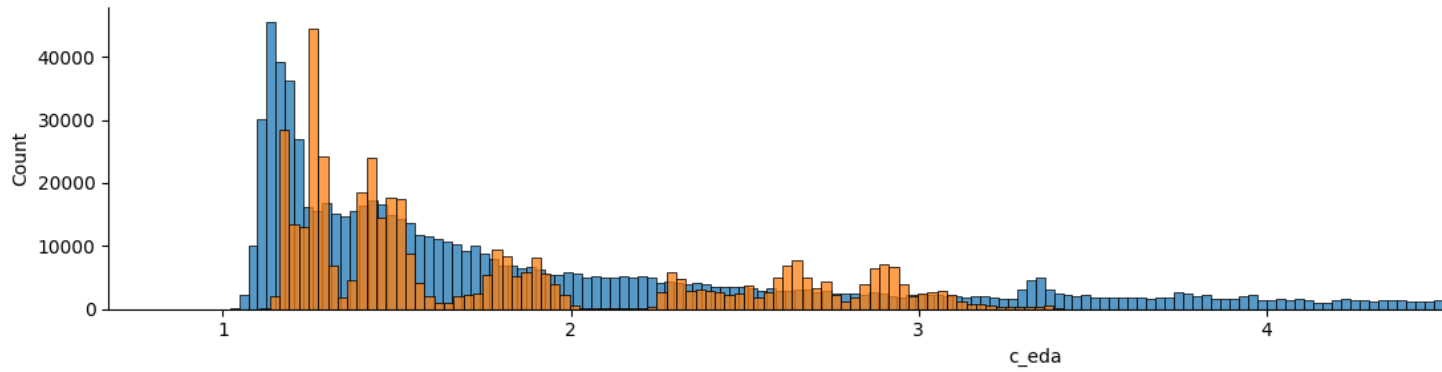
Primerjal sem bazo (modra) in stres (oranžna) stanja. Bolj kot se podatkovne točke prekrivajo, manj primerna je značilka za razlikovanje med tema dvema stanji. Če so podatkovne točke za bazo in stresna stanja tesno skupaj, to pomeni, da značilka ni primerna za zaznavanje razlik med tema stanjema. To nakazuje, da je bila oseba pod stresom, vendar ta značilka ni bila učinkovita pri zaznavanju značilnosti stresa.

Primerjamo bazo in stresna stanja, da ocenimo učinkovitost značilk pri razlikovanju med tema dvema pogojevema.

Uporabniku prilagojene komunikacije, 2023/24

Preskusi še KDE plot (kernel density estimation) za izris verjetnostne porazdelitve vrednosti.

```
for col in dfc_base_str.columns[1:6]:
    fg = sns.FacetGrid(dfc_base_str, hue="c_label", aspect=5)
    fg.map(sns.kdeplot, col, fill=True)
plt.show()
```

